

Tlačová správa

Salašníctvo v biosférických rezerváciách UNESCO

Zvolen, 12. septembra 2024 – Katedra UNESCO pre ekologické vedomie a trvalo udržateľný rozvoj Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej Univerzity vo Zvolene a Správa Národného parku Slovenský Kras s podporou Slovenskej komisie pre UNESCO a WWF Slovensko (prostredníctvom projektu INTERREG Central Europe LECA – CE0100170) organizujú medzinárodný workshop pod názvom *Salašníctvo v biosférických rezerváciách UNESCO, hospodárenie v území s veľkými šelmami*.

Workshop sa uskutoční 17. a 18. septembra 2024 v Betliari a na farmách v Biosférickej rezervácii Slovenský kras, ktorej približne polovica územia leží v Národnom parku Slovenský kras. Ide o chránenú oblasť s prírodným dedičstvom svetového formátu, ktorá sa sčasti prekrýva s oblasťou výskytu ikonických jaskýň Slovenského a Aggtelekského krasu, zapísaných v roku 1995 do zoznamu svetového prírodného dedičstva UNESCO.

Cieľom podujatia je vytvorenie priestoru na dialóg – práve ten je pripravený pre hostí zo Slovenska, Maďarska, Poľska a Čiech, ktorí majú záujem zdieľať skúsenosti z oblasti chovu hospodárskych zvierat salašníckym spôsobom a súčasne majú záujem diskutovať o spolužití farmárov s veľkými šelmami. Pre salašníctvo sú typické sezónne presuny zvierat z fariem na vzdialenejšie pasienky, kde sa pasú buď voľne pod dozorom pastiera a pastierskych strážnych psov alebo v ohradníkoch. Na noc sa stádo zhromažďuje v košiari. Takýto spôsob chovu na jednej strane prináša mnohé ekologické benefity a je atrakciou pre turistov, no na druhej strane sú stáda ohrozené veľkými šelmami, a to hlavne vlkom, medveďom, menej často rysom. Títo predátori spôsobujú farmárom škody. Aj keď existuje legislatívny mechanizmus finančného odškodnenia, proces uplatnenia náhrady škody nie je jednoduchý. Súčasne sú požadované existujúce preventívne opatrenia, ktoré musia farmári realizovať, aby boli odškodnení, avšak je potrebné do nich investovať nemalé financie.

Pre zvládnutie náročných situácií pomáhajú príklady úspešných riešení z praxe a konštruktívna debata, ktorej cieľom je nájsť východiská z problémov. Preto, okrem teoretickej časti workshopu, sú pre hostí pripravené návštevy fariem v biosférickej rezervácii. Práve tieto reprezentujú úspešné príklady spolupráce medzi správou chráneného územia a podnikateľmi – farmármi. **„Medzi hosťami, ktorí prijali naše pozvanie, sú farmári, a to aj zo zahraničia, zástupcovia z ministerstiev a zo vzdelávacích inštitúcií, ktorí sa aktívne sa podieľajú na znovu oživení salašníctva, ďalej zástupcovia mimovládnych organizácií, výskumných inštitúcií a v neposlednom rade verejnosť z dotknutého regiónu. Naša katedra prispeje krátkym vstupom o inováciách vo vzdelávaní a benefitoch medzinárodnej spolupráce na príklade projektu TRANSFARM (2021-NO01-KA220-VET-000025048; <https://transfarm-erasmus.eu/>) a vedeckou aktualitou o priestorovom rozšírení škôd spôsobených veľkými šelmami na hospodárskych zvieratách na Slovensku“**, uviedla Martina Slámová z Katedry UNESCO FEE TUZVO.

O nás:

Technická univerzita vo Zvolene je moderná vysokoškolská inštitúcia, ktorá rozvíja tvorivé vedecké bádanie a na jeho základe poskytuje vzdelávanie vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia v

Kontakt:

Ing. et. Ing. Ján Lichý, Ph.D.

Kancelária rektora

T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen

email: lichy@is.tuzvo.sk

Telefón: + 421 45 5206 696

Mobil: + 421 918 989 805

GPS súradnice: 48.572024,19.1184

Nájdete nás:

Technická univerzita vo Zvolene

Technická univerzita vo Zvolene

Technická univerzita vo Zvolene

www.tuzvo.sk

Technická univerzita vo Zvolene

európskom vzdelávacom a výskumnom priestore. V systéme vysokých škôl na Slovensku má jedinečnú profiláciu so zameraním na komplex les – drevo – ekológia – environment s primeraným rozšírením do ďalších technických, prírodovedných, bezpečnostných, ekonomických a umeleckých oblastí.

V súlade s profiláciou naplňa Technická univerzita vo Zvolene svoje poslanie zelenej univerzity, ktoré pramení z tradícií banskoštiavnickej Baníckej akadémie ako jednej z najstarších vysokých škôl technického a lesníckeho zamerania v Európe i vo svete. Od januára 2021 je členom Konzorcia slovenských vysokých škôl U10+. Technická univerzita vo Zvolene má v súčasnosti štyri fakulty, ktorými sú:

- Lesnícka fakulta,
- Drevárska fakulta,
- Fakulta ekológie a environmentalistiky,
- Fakulta techniky.

Kontakt:

Ing. et. Ing. Ján Lichý, Ph.D.
Kancelária rektora
T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen
email: lichy@is.tuzvo.sk
Telefón: + 421 45 5206 696
Mobil: + 421 918 989 805
GPS súradnice: 48.572024,19.1184

Nájdete nás:

Technická univerzita vo Zvolene

Technická univerzita vo Zvolene

Technická univerzita vo Zvolene

www.tuzvo.sk